

КАРАР

«04» маендагы 2026 елга

. с. Осиново

КАРАР

№ 52

Турында Нигезләмәне раслау турында һәм бюджет процессында Осиновском авыл җирлегендә Татарстан Республикасы Зеленодол муниципаль районының

Нигезендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Бюджет Кодексы, Татарстан Республикасы Федераль закон 20 мартындагы 2025 елның №33-ФЗ номерлы федераль закон оештыруның гомуми принциплары турында «җирле үзидарә органнарының бердәм системасына гавами хакимият, дәүләт Советы Осиново авыл җирлеге Татарстан Республикасы Зеленодол муниципаль районы карар кылды:

1. Расларга прилагаемое турында Нигезләмә бюджет процессында Осиновском авыл җирлегендә яшел Үзән муниципаль районы Татарстан Республикасы.

2. Үз көчен югалткан дип санарга Советы Карарлары Осиново авыл җирлеге башлыгы:

- от 25.11.2013 г № 137 Турында Нигезләмәне раслау хакында «бюджет процессында муниципаль берәмлектә Осиново авыл җирлеге яшел Үзән муниципаль районы Татарстан Республикасы»;

- ел 19.12.2018 г №301 «Карар 19 декабрәдәге 2018 елгы №301 Турында «караына үзгәрешләр кертү, бюджет процессында муниципаль берәмлегендә «Осиново авыл җирлеге» яшел Үзән муниципаль район расланган Татарстан Республикасы Советы карары Осиново авыл җирлеге, Зеленодольск муниципаль районы, 25 ноябрь, 2013 ел №137;

- ел 13.11.2019 г №356 Турында «караына үзгәрешләр кертү, бюджет процессында муниципаль берәмлегендә «Осиново авыл җирлеге» яшел Үзән муниципаль район расланган Татарстан Республикасы Советы карары Осиново авыл җирлеге яшел Үзән муниципаль районы Татарстан Республикасы от 25.11.2013 № 137 (кертелгән үзгәрешләр белән Советы карарлары, Осиново авыл җирлеге нче 19.12.2018 ел, № 301)»;

- ел 03.06.2021 г №48 Турында «караына үзгәрешләр кертү, бюджет процессында муниципаль берәмлегендә «Осиново авыл җирлеге» яшел Үзән муниципаль район расланган Татарстан Республикасы Советы карары Осиново авыл җирлеге от 25.11.2013 № 137 (кертелгән үзгәрешләр белән Советы карарлары, Осиново авыл җирлеге № 205 нче 11.08.2014 ел.; № 301 нче 19.12.2018 ел; № 356 нчы 13.11.2019 ел)»;

- ел 16.02.2023 г №103 Турында «караына үзгәрешләр кертү, бюджет процессында муниципаль берәмлегендә «Осиново авыл җирлеге» яшел Үзән муниципаль район расланган Татарстан Республикасы Советы карары Осиново авыл җирлеге от 25.11.2013 № 137 (кертелгән үзгәрешләр белән Советы карарлары, Осиново авыл җирлеге № 205 нче 11.08.2014 ел, № 301 нче 19.12.2018 ел, № 356 нчы 13.11.2019 ел, № 48 нче 03.06.2021 ел)»;

- ел 01.06.2023 г №109 Турында «караына үзгәрешләр кертү, бюджет процессында муниципаль берәмлегендә «Осиново авыл җирлеге» ЯҮМР ТР расланган Советы карары Осиново авыл җирлеге от 25.11.2013 № 137 (кертелгән үзгәрешләр белән Советы карарлары, Осиново авыл җирлеге № 205 нче 11.08.2014 ел, № 301 нче 19.12.2018 ел, № 356 нчы 13.11.2019 ел, № 48 нче 03.06.2021 ел, №103 нче 16.02.2023)»;

- ел 29.10.2025 г 12 нче Турында «караына үзгәрешләр кертү, бюджет процессында муниципаль берәмлегендә «Осиново авыл җирлеге» ЯҮМР ТР расланган Советы карары Осиново авыл җирлеге от 25.11.2013 № 137 (кертелгән үзгәрешләр белән Советы карарлары, Осиново авыл җирлеге № 205 нче 11.08.2014 ел, № 301 нче 19.12.2018 ел, № 356 нчы 13.11.2019 ел, № 48 нче 03.06.2021 ел, №103 нче 16.02.2023, №109 нчы 01.06.2023 ел)».

3. Бастырырга, хәзерге министрлархокукый мәгълүматның рәсми порталында Татарстан Республикасы (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм мәгълүмат сайтта Зеленодольск муниципаль район составында муниципаль берәмлекләр порталының, Татарстан Республикасы (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) Интернет челтәрәндә, обнародовать мәгълүмати стендларында Осиново авыл җирлеге буенча адреслар: с. Осиново (янында адм. бинасы җирлеге), с. Осиново урамы буенча Светлая ур. буенча Юбилей, с. Ремплер урамы буенча Пионерлар, авылында Яңа Тура урамы буенча Кооперативная. п. Новониколаевский буенча, Центральная ур.

Башлыгы Осиново
авыл җирлеге,
Совет Рәисе

Ю. А. Харинкин

НИГЕЗЛӘМӘ
турында һәм бюджет процессында Осиновском авыл жирлегендә Татарстан
Республикасы Зеленодол муниципаль районының

Бүлек I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 Статья. Бюджет правоотношения

1. Бүгенгесе турында Нигезләмә бюджет процессында Осиновском авыл жирлегендә Татарстан Республикасы Зеленодол муниципаль район (алга таба - Нигезләмә) регламентый жирле үзидарә органнары эшчәнлеге Осиново авыл жирлеге, Зеленодольск муниципаль районы, Татарстан Республикасы (алга таба - жирлеге) һәм бюджет процессының башка катнашучыларына жирлектә процессында керемнәрен формалаштыру һәм гамәлгә ашыру бюджет чыгымнарын жирлеге, гамәлгә ашыру, муниципаль бурыч алулар, жайга салу, муниципаль бурычның; процессында төзү һәм карау бюджеты проекты жирлеге, раслау һәм бюджет үтәлеше, жирлекнең, аларның үтәлешен тикшереп тору гамәлгә ашыру бюджет исәпкә алу, төзү, карау һәм раслау, бюджет хисаплылыгын.

2 Статья. Хокукый нигезләрен гамәлгә ашыру бюджет правоотношений бу
Осиновском авыл жирлегендә.

Бюджет правоотношения Осиново авыл жирлеге нигезендә гамәлгә ашырыла Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, муниципаль берәмлек Уставы белән «Осиново авыл жирлеге» Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы (алга таба - Устав), әлеге Нигезләмә, башка актлар бюджет турындагы законнарны Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм муниципаль белем бирү.

3 Статья. Төшенчәләр һәм терминнар

Төшенчәләр һәм терминнар кулланыла торган әлеге нигезләмәдә файдаланыла шул эһәмияте, анда алар билгеләнгән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бүтән федераль законнар, теркәүнең бюджет правоотношения.

4 Статья. Хокукый рәвеше жирлек бюджетының

Бюджет муниципаль белем бирү «Осиново авыл жирлеге» Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы (алга таба - бюджет жирлеге) эшләнә һәм раслана формасында Советы карарлары Осиново авыл жирлеге.

Жирлек бюджеты төзелә һәм раслана срогы өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына.

Хезмәттешлек 5 Статья. Төп этаплары бюджет процессын жирлегендә

1. Бюджет процессы үз эченә түбәндәге этаплары:

- бюджет проектын тәзү;
  - уздыру гавами тыңлаулар бюджеты проекты буенча жирлеге һәм годовому хисабы бюджеты үтәлеше турында жирлеге;
  - карау һәм бюджетын раслау;
  - үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар бюджеты жирлеге тиешле елга;
  - бюджет үтәлеше;
  - тәзү, карау һәм раслау бюджеты үтәлеше турындагы хисапны.
2. Барлык этапларында бюджет процессын гамәлгә ашырыла муниципаль финанс контроле.
3. Финанс елы календарь елга туры килә һәм сузыла 1 гыйнварыннан 31 декабрә.

Статья 6. Катнашучылар бюджет процессын жирлегендә

- Катнашучылар бюджет процессын жирлегендә булып тора:
- Осиново авыл жирлеге башлыгы (алга таба - авыл жирлеге Башлыгы);
  - Дәүләт советы Осиново авыл жирлеге (алга таба - дәүләт Советы жирлеге);
  - Башкарма комитет Осиново авыл жирлеге (алга таба - Башкарма комитет);
  - Контроль-счетный органы Осиново авыл жирлеге (алга таба - Контроль-счетный органы жирлеге);
- баш распорядитель бюджет акчалары (алга таба - ГРБС), распорядители бюджет акчалары (алга таба - РБС);
- баш администраторлары (администраторлары) бюджет керемнәренә;
- баш администраторлары (администраторлары) бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының;
- алар бюджет акчалары (алга таба - ПБС).

7 Статья. Бюджет вәкаләтләре катнашучыларны бюджет процессын

1. Дәүләт советы жирлеге башлыгы:
- 1) карый һәм раслый, бюджет жирлеге һәм хисаплар турында, аның үтәлеше,
  - 2) тикшерүдә тотуны гамәлгә ашыра тикшерү барышында аерым мәсьәләләренә бюджетны үтәү, үз утырышларында утырышларында, комиссияләр, эшче төркемнәр барышында үткәрелә торган жирлек Советы тыңлаулары белән бәйле депутатскими таләпләре,
  - 3) формалаштыра һәм хокукий статусын билгели органнары өчен тышкы муниципаль финанс тикшерүе,
  - 4) башка вәкаләтләр башкара нигезендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы (алга таба – Бюджет кодексына), Федераль закон нигезендә 20.03.2025 № 33-ФЗ номерлы федераль закон оештыруның гомуми принциплары Турында «жирле үзидарә органнарының бердәм системасына гавами хакимият», Федераль законда ел, 7 февраль, 2011 ел, № 6-ФЗ номерлы федераль закон оештыруның гомуми принциплары Турында «һәм контроль-хисап органнары эшчәнлегә Россия Федерациясе субъектлары һәм муниципаль берәмлекләр» бүтән Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясе, Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Уставы.

Советына жирлеге аның компетенциясе чикләрендә бюджет мәсьәләләре буенча, билгеләнгән Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бүтән норматив хокукий актлары, Россия Федерациясе тәэмин итү өчен аларның вәкаләтләре булырга тиеш бирелде Башкарма комитеты жирлеге кирәкле мәгълүмат.

2. Башкарма комитет:
- 1) тәэмин итә тәзү бюджет проектын (бюджет проектын һәм среднесрочного финанс планын),

2) кертә бюджет проекты белән кирәкле документлар һәм материаллар раслауга авыл жирлеге Советы,

3) эзерли һәм раслый бүлү методикасын һәм (яки) тәртипләре бирү бюджетара трансфертлар,

4) тәэмин итә бюджетының һәм бюджет хисаплылығын төзү,

5) тәкъдим итә үтәләше турында хисап бюджетны раслау Советы жирлеге,

6) тәэмин итә идарәсе муниципаль долгом,

7) башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра, билгеле, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм (яки) кабул ителгән закон нигезендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән бүтән муниципаль хокукый актлары теркәүнең бюджет правоотношения.

3. Муниципаль берәмлекнең финанс органы:

1) тәшкил итә проект тиешле бюджеты (бюджет проектын һәм среднесрочного финанс планын),

2) тәкъдим итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар кертү өчен дәүләт Советы жирлеге,

3) оештыралар, бюджет үтәләше,

4) тәртибен билгели бюджет хисаплылығын төзү,

5) гамәлгә ашыра башка бюджет вәкаләтләре билгеләнгән Россия Федерациясе Бюджет кодексы, аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм (яки) кабул ителгән, шулар нигезендә бүтән муниципаль хокукый актлары теркәүнең бюджет правоотношения.

Финанс яисә башка өлкәдә вәкаләтле органнары жирлеге ай саен тәшкил итә һәм тапшыра отчет о кассовом бюджеты үтәләше билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе финанс Министрлығы тарафыннан.

Аерым бюджет вәкаләтләрен финанс органы жирлеге алып бара ала финанс органы муниципаль районы килешү нигезендә жирлек Башкарма комитеты һәм Башкарма комитеты, яшел Үзән муниципаль районы.

4. Органнары, жирлек Башкарма комитеты, булган баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) һәм (яисә) алучылар, бюджет акчаларын төп администраторами (администраторами) бюджеты керемнәренең, төп администраторами (администраторами) кытлыгын финанслау чыганаclarы бюджет итәләр тиешле бюджет вәкаләтләре билгеләнгән, Россия Федерациясе Бюджет кодексы кабул ителгән, аның нигезендә Татарстан Республикасы Кодексы һәм башка хокукый актлар.

5. Бюджет вәкаләтләре контроль-счетного органы жирлеге органы муниципаль финанс контроле урнаштырылган Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Кодексы.

6. Контроль-счетный органы жирлеге ук гамәлгә ашыра бюджет вәкаләтләре буенча:

1) аудиту нәтижәләлеген, направленному билгеләүгә экономности һәм нәтижәләлеген бюджет чараларын куллануны;

2) экспертиза проектлары турында карарлар бюджетах, башка норматив хокукый актлар бюджет турындагы законнарны, шул исәптән обоснованности күрсәткелләре (параметрлары һәм характеристикаларын) бюджет;

3) экспертиза муниципаль программаларны;

4) анализлау һәм мониторинг бюджет процессын, шул исәптән тәкъдимнәр эзерләү бетерү буенча ачыкланган очрагы, бюджет процессында һәм камилләштерү һәм бюджет законнары;Россия Федерациясе

5) камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү гамәлгә ашыру бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, төп администраторами бюджеты керемнәренең, баш бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының (алга таба - бюджет акчаларының баш администраторлары чараларын бюджеты акчаларының баш администраторлары) эчке

финанс аудиты;

б) башка мәсьәләләр билгеләнгән Федераль законның 7 февральдә 2011 елгы № 6-ФЗ номерлы федераль закон оештыруның гомуми принциплары Турында «һәм контроль-хисап органнары эшчәнлеге Россия Федерациясе субъектлары һәм муниципаль берәмлекләр» Татарстан Республикасы Законы, 7 июнь, 2004 ел, № 37-ТРЗ «Татарстан Республикасы Хисап палатасы ТУРЫНДА».

7. Органнары һәм муниципаль финанс тикшерүе бурычлы күрсәтергә мәгълүматны һәм документларны запрашиваемые Федераль казначейством гамәлгә ашыру максатларында аларга анализ үтәү бюджет органнары вәкаләтләрен муниципаль финанс контроле.

8. Баш администраторлары бюджет акчаларын да булган дәүләт органнары тарафыннан әлеге пунктта статьясындагы 2 98 Татарстан Республикасы Бюджет Кодексының бурычлы күрсәтергә мәгълүматны һәм документларны запрашиваемые Федераль казначейством максатларында гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләрен үткөрү, анализ ясау төп администраторами бюджет акчаларын эчке финанс аудитын.

9. Бюджет вәкаләтләре контроль-счетного органы жирлеге каралган пунктлары, 5 һәм 6 статьяның гамәлгә ашырыла үтәп нигезләмәләренең Федераль законда билгеләнгән 7 февральдә 2011 елгы № 6-ФЗ номерлы федераль закон оештыруның гомуми принциплары Турында «һәм контроль-хисап органнары эшчәнлеге Россия Федерациясе субъектлары һәм муниципаль берәмлекләр» Татарстан Республикасы Законы, 7 июнь, 2004 ел, № 37-ТРЗ «Татарстан Республикасы Хисап палатасы ТУРЫНДА».

10. Бюджет вәкаләтләре баш бүлүченең (бүлүченең), бюджет акчаларын жирлеге, баш администраторы (администраторы) бюджет керемнәренең жирлеге, баш администраторы (администраторы) бюджет дефицитын финанслау чыганакларының жирлеге бюджеты акчаларын алучының жирлеге билгеләнә нигезендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы.

Статья 8. Бюджет керемнәре жирлеге

Бюджет керемнәре жирлеге формалаша бюджет кодексы нигезендә Россия Федерациясе законнары, законнары, салымнар һәм жыемнар турында законнары турында бүтән мәжбүри түләүләр мәсьәләсенә.

9 Статья. Бюджет чыгымнары жирлеге

Формалаштыру, бюджет чыгымнарын жирлеге нигезендә гамәлгә ашырыла чыгым йөкләмәләре, обусловленными билгеләнгән Россия Федерациясе законнары разграничением вәкаләтләрен федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, үтәү, алар, закон нигезендә, Россия Федерациясе, халыкара һәм башка шартнамәләре һәм килешүләргә тиеш аша чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджеты акчалары исәбеннән жирлеге.

10 Статья. Бюджет дефициты жирлеге

1. Бюджет дефициты жирлеге артмаса тиеш 10 проценты расланган гомуми еллык күләменең бюджеты керемнәренең жирлеге исәпкә алмыйча, расланган күләмәннән түләтелми һәм (яисә) кертемнәр буенча салым керемнәрен өстәмә нормативлар кертемнәре.

Расланган очракта Совет карары белән жирлеге бюджеты турында составында бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары кертемнәре акцияләр сатудан һәм башка формаларын катнашу капиталында милкендәге жирлеге һәм (яки) калдыкларын киметү

чаралары счетларында кергән акчаларны исәпкә алу буенча жирле бюджет кытлыгы, жирле бюджет да күбрәк булырга мөмкин чикләүләр билгеләнгән әлеге пункты, чикләрендә сумма күрсәтелгән керемнәр һәм калдыкларын киметү чаралары счетларында исәпкә алу буенча жирле бюджет акчасы.

2. Бюджет дефициту жирлеге, сложившийся мәгълүматлары буенча, бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны жирлеге, билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш 3 пункты статьясындагы 92.1 РФ Бюджет кодексының.

11 Статья. Бюджеты дефицитуны финанслау чыганакаларына жирлеге

1. Составына чыганакалары бюджеты кытлыгын эчке финанслау жирлеге кушылалар:

1) аерма чаралары, поступившими исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру, номинальная бәясе алар указана Россия Федерациясе валютасында белдерелгән һәм чаралары, направленными аларны түләүгә;

2) аерма привлеченными һәм погашенными жирлеге белән чиктәш жирдә кредитлар кредит оешмаларының Россия Федерациясе валютасындагы;

3) аерма привлеченными һәм погашенными жирлеге белән чиктәш жирдә түбән валютасында Россия Федерациясе бюджет учреждениеләре тарафыннан кредитлар, предоставленными бюджет жирлеге башлыгы башка бюджетлар Россия Федерациясе бюджет системасының;

4) үзгәртү калдыкларын чаралары счетларында исәпкә алу буенча жирле бюджет акчасы эчендә тиешле финанс елы;

5) башка чыганакалары кытлыгын эчке финанслау жирле бюджеттан.

2. Составына башка чыганакалар бюджеты кытлыгын эчке финанслау жирлеге кушылалар:

1) керү акцияләр сатудан һәм башка формаларын катнашу капиталында милкендәге жирлеге;

2) курсовая аерма буенча чаралары бюджет жирлеге;

3) акча күләме, юллана торган әлеге үтәү гарантияләрен жирлеге Россия Федерациясе валютасында белдерелгән очракта үтәлеше гаранты муниципаль гарантияләр алып бара, к хокукы барлыкка килүгә регрессного таләпләр гаранта к принципалу йә кертелә уступкой гаранта хокукларын таләпләр бенефициар к принципалу;

4) акча күләме, юллана торган өчен түләүгә бүтән бурыч йөкләмәләрен жирлеге Россия Федерациясе валютасында белдерелгән;

5) аерма чаралары, алынган нче кайтару бирелгән бюджетыннан жирлеге юридик затларга бюджет кредитлары, һәм сумманы бирелгән бюджет жирлеге юридик затларга бюджет кредитлары Россия Федерациясе валютасында белдерелгән;

6) аерма чаралары, алынган нче кайтару бирелгән бюджетыннан жирлеге башлыгы башка бюджетларына бюджет системасы Россия Федерациясе бюджет кредитлары һәм сумманы бирелгән бюджетыннан жирлеге башлыгы башка бюджетларына бюджет системасы Россия Федерациясе бюджет кредитлары Россия Федерациясе валютасында белдерелгән;

7) аерма чаралары, перечисленными белән бердәм счеты жирлек бюджетының һәм чаралары, зачисленными бюджетының бердәм счетына жирлеге уздырганда буенча операцияләр идарәсенә остатками акча бердәм бюджет счетында жирлеге.

3. Калдыкларны бюджеты акчалары жирлеге башына агымдагы финанс елының:

күләмдә бюджет ассигнованиеләре муниципаль юл фондыннан да кулланылган хисап финанс елында арттыруга жибәрелә агымдагы финанс елында бюджет ассигнованиеләре муниципаль юл фонды, шулай ук күләмдә определяемом хокукый акты белән авыл жирлеге Советы, ала направляться агымдагы финанс елында бу

катлам вакытлыча касса разрывов һәм арттыруга бюджет ассигнованиеләре өчен түләүгә төзелгән муниципаль берәмлек исемнән муниципаль китерүгә, эшләр үтәүгә, товарлар, хезмәтләр күрсәтү, подлежащих шартлары нигезендә, әлеге муниципаль контрактлар түләү, хисап финанс елында бюджет ассигнованиеләре субсидияләр юридик затларга биру, аларның хисап финанс елында чикләрендә гәмәлгә ашырылган сумманың кирәкле түләү өчен акчалата йөкләмәләрне субсидияләр алучыларның, финанс чыганагы белән тәмин итү, аларның являлись күрсәтелгән субсидия күләмдә түгел превышающем сумлык калдык неиспользованных бюджет ассигнованиеләре күрсәтелгән максатларга каралган очракларда карары нигезендә, жирлек Советы турында жирле бюджеты;

күләмдә түгел превышающем аермасы остатками, образовавшимися белән бәйлә рәвештә, тулы булмаган кулланып бюджет ассигнованиеләре барышында үтәү хисап финанс елында бюджет жирлеге, отнесенного Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы төркемендә заемчылар югары яки урта дәрәжәсе долговой тотрыклылыгын һәм сумманы бюджет ассигнованиеләрен арттыру каралган абзацында өлештә кулланыла билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый акты белән авыл жирлеге Советы, регулирующим бюджет правоотношения;

күләмдә билгеләүнең гомуми суммасы бурыч алулары, муниципаль берәмлек, отнесенного Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы төркемендә заемчылар белән түбән дәрәжәдә долговой тотрыклылыгын, өстендә, гомуми сумманы итүгә юнәлдерелгән акчалар кытлыгын финанслау жирле бюджет күләмен һәм түләү бурыч йөкләмәләре муниципаль берәмлек нәтижеләре буенча отчетного финанс елы жибәрелә агымдагы финанс елында тормышка ашыру өчен түләүләр, сокращающих муниципаль берәмлек бурыч йөкләмәләре.

4. Составына чыганакалары тышкы бюджеты кытлыгын финанслау жирлеге кушылалар:

1) аерма привлеченными чит ил валютасында нче Россия Федерациясе һәм погашенными жирлеге белән чиктәш жирдә бюджет учреждениеләре тарафыннан кредитлар, предоставленными кысаларында файдалану максатчан чит ил кредитларын;

2) акча күләме, юллана торган ытһь муниципаль гарантияләр жирлеге чит ил валютасында бирелгән Россия Федерациясе кысаларында файдалану максатчан чит ил кредитларын очракта үтәләше гаранты муниципаль гарантияләр алып бара, к хокукы барлыкка килүгә регрессного таләпләр гаранта к принципалу.

Статья 12. Муниципаль бурыч алулар

1. Астында муниципаль заимствованиями жәлеп итү күздә тотыла исемнән жирлеге заем акчалары жирлек бюджетына юлы белән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру һәм формасында кредит торган туа бурыч йөкләмәләре гавами-хокукый берәмлек буларак, бурычка алучының.

2. Астында, муниципаль эчке заимствованиями жәлеп итү күздә тотыла исемнән жирлеге заем акчалары жирлек бюджетына юлы белән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру һәм формасында кредит башка бюджетларыннан бюджет системасы Россия Федерациясе һәм кредит оешмаларының, алар буенча килеп чыга бурыч йөкләмәләре жирлеге ничек бурычка алучының, выраженные Россия Федерациясе валютасында белдерелгән.

3. Муниципаль эчке бурыч алулар башкарыла максатларында бюджеты кытлыгын финанслау жирлеге, бурыч йөкләмәләрен түләү жирлеге, тулыландыру ел дәвамында финанс елы калдыкларын акча счетлары жирлек бюджетының, шулай ук бирү максатларында бюджет кредитлары бюджет жирлеге Татарстан Республикасы бюджетыннан каралган тәртиптә күрсәтү бюджет кредитлары федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына.

4. Астында муниципаль внешними заимствованиями жәлеп итү күздә тотыла кредит жирлек бюджетына федераль бюджеттан исеменнән жирлеге файдалану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын торган туа бурыч йөкләмәләре жирлеге алдында Россия Федерациясе тарафыннан чит ил валютасында белдерелгән.

5. Муниципаль тышкы бурыч алулар башкарыла максатында проектларны финанслау программасына кертелгән дәүләт тышкы бурыч алулары һәм Россия Федерациясе чираттагы финанс елына һәм план чорына.

6. Гамәлгә ашыру хокукына, муниципаль бурыч алулар исеменнән жирлеге белән татарстанныкы башкарма комитетына жирлеге.

13 Статья. Биру муниципаль гарантияләр

1. Биру муниципаль гарантияләрне гамәлгә ашырыла вәкаләтләре нигезендә жирле үзидарә органнары кабул иткән карар нигезендә, жирлек Советы бюджеты турында, чираттагы финанс елына һәм план чорына, карарлар Башкарма комитеты, шулай ук килешү биру турында муниципаль гарантия.

2. Биру муниципаль гарантияләрне гамәлгә ашырыла саклаганда шартлар каралган Бюджет кодексы һәм РФ.

3. Исәпкә бирелгән муниципаль гарантияләр арттыру, муниципаль бурыч алар буенча кыскарту, муниципаль бурычны үтәү нәтижәсендә принципалары яисә өченче затлар тулысынча яки нинди дә булса өлешендә йөкләмәләрне принципалар, житеш муниципаль гарантиями, туктату буенча башка нигезләр тулысынча яки нинди дә булса өлешендә йөкләмәләрне принципалар, житеш муниципаль гарантиями, гамәлгә ашыру гаранты түләүләр буенча бирелгән муниципаль гарантиями, шулай ук билгеләнгән бүтән очракларда муниципаль гарантиями, алып бара, Башкарма комитеты.

Өлкесендә хезмәттешлек 14 Статья. Субсидияләр бюджет жирлеге һәм бюджетара трансфертлар

1. Очракларда һәм тәртиптә күздә тотылган карарлары авыл жирлеге Советы, кабул ителгән таләпләр нигезендә РФ Бюджет кодексының бюджетларына башка муниципаль берәмлекләрнең бирелергә мөмкин бюджетыннан субсидияләр жирлеге максатларында белән финанслау чыгым йөкләмәләрен үтәгәндә барлыкка килә торган вәкаләтләрне жирле үзидарә органнары жирле өһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү.

2. Максатлары һәм шартлары биру пункттында күрсәтелгән, әлеге статьяның 1 субсидия билгеләнә килешүләр төзи арасында Башкарма комитетлары, заключаемыми билгеләнгән тәртиптә Советы карары жирлеге бюджетыннан, аның субсидия бирелә.

3. Очракларда һәм тәртиптә күздә тотылган карарлары авыл жирлеге Советы, кабул ителгән таләпләр нигезендә Бюджет кодексы, бюджет яшел Үзән муниципаль районы бирелергә мөмкин бюджетара трансфертлар бюджеттан жирлеге тормышка ашыру өлешендә үз вәкаләтләрен жирле өһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү нигезендә төзелгән килешмә.

II кисәк. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ ЖИРЛЕГЕ

Статья 15. Тәртибе һәм сроклары төзү бюджет проектын жирлеге

1. Бюджет проекты жирлеге төзелә билгеләнгән тәртиптә Башкарма комитеты жирлеге нигезендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм кабул ителгән үтәп, аның таләпләрен муниципаль хокукый актларда авыл жирлеге Советы.

2. Бюджет проекты жирлеге төзелә һәм раслана срогы өч елга - чираттагы финанс

елына һәм план чорына.

3. Жирлек бюджеты проектын тәзу - исключительная прерогатива жирлек Башкарма комитеты.

Мәкалә 16. Фаразлау, бюджет керемнәренәң жирлегә

1. Керемнәр жирлек бюджетының фаразлана нигезендә социаль-иқтисадый үсеш фаразын жирлегә шартларында гамәлдәгә көнгә кертү проектын хәл итү бюджеты турында жирлегә Советы жирлегә, законнарны, салымнар һәм җыемнар турында һәм бюджет законнары, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советы карарларын билгели торган салым булмаган бюджет керемнәре, бюджет системасы Россия Федерациясе.

2. Хәл авыл жирлегә Советы карарына үзгәрешләр кертү турында карарлар турында жирле салымнар, карарлар жирлек Советы, жайга сала торган бюджет правоотношения, приводящие к үзгәртү жирле бюджетларның керемнәре, вступающие үз көченә чираттагы финанс елында һәм план чорында, кадәр кабул ителергә тиеш көнен кертү турында карар проектын бюджеты жирлегә " чираттагы финанс елына һәм план чорына татарстан дәүләт Советы жирлегә.

3. Нигезләмәнең жирлек Советы карарларын, приводящих к үзгәртү гомуми бюджеты керемнәренәң жирлегә һәм кабул ителгән кертелгәннән соң проект Советы карарлары жирлегә бюджеты турында каравына авыл жирлегә Советы, исәпкә алына чираттагы финанс елында каршындагы бюджетына үзгәрешләр кертү жирлегә агымдагы финанс елына һәм план чорына өлешендә күрсәткечләрне агымдагы финанс елы.

17 Статья. Муниципаль программасы

1. Муниципаль программа жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан раслана жирлегә.

2. Гамәлгә ашыру сроклары муниципаль программаларны жирлегә билгеләнә жирлегә Башкарма комитеты урнаштыра торган тәртиптә аның.

3. Кабул итү тәртибе турында карарлар эшләү, муниципаль программалар жирлегә формалаштыру һәм тормышка ашыру һәм күрсәтелгән программаларны карары белән билгеләнә жирлек Башкарма комитеты.

4. Күләме бюджет ассигнованиеләре финанс белән тәэмин итү гамәлгә ашыру буенча муниципаль программаларга карары белән раслана бюджеты турында жирлегә буенча тиешле һәр программасы максатчан статьясы, чыгымнар, бюджет исемлеге нигезендә һәм структурасы, муниципаль программаларны жирлегә башлыгы, бер Башкарма комитеты жирлегә.

5. Муниципаль программа жирлегә, тәкъдим ителгән гамәлгә ашыруга финанс елыннан башлап, шулай ук үзгәрешләр элегрәк расланган муниципаль программасы жирлегә расланьрга тиеш тәртиптә һәм срокларда, алар урнаштырылган Башкарма комитеты жирлегә.

6. Муниципаль программа жирлегә тиеш китерү карары белән бюджеты турында жирлегә 1 февраленнән дә соңга калмыйча агымдагы финанс елы.

7. һәр муниципаль программасы жирлек ел саен аны гамәлгә ашыру нәтижәләгән бәяләү. Үткөрү тәртибе күрсәтелгән бәяләү һәм аның критерийлары белән билгеләнә Башкарма комитеты жирлегә.

8. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Башкарма комитеты жирлегә турында карар кабул ителә кирәклегә туктату яки үзгәртү турында, финанс елыннан башлап, элек расланган муниципаль программасы жирлегә, шул исәптән кирәклегә үзгәрешләр күләменәң бюджет ассигнованиеләре финанс белән тәэмин итү муниципаль программасын гамәлгә ашыру.

III кисәк. КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ (КАРАР ПРОЕКТЫ)

18 Статъя. Гомуми нигезләмәләр

1. Хәл бюджеты турында җирлеге тиеш соержатъся төп характеристикасы бюджеты, аларга түбәндәгеләр керә бюджеты керемнәренәң гомуми күләме, чыгымнарның гомум күләме, кытлыгы (профициты) бюджеты, шулай ук башка күрсәткечләр билгеләнгән Россия Федерациясә Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмәгә таяна.

2. Карары белән бюджеты турында җирлеге раслана:

- бүлү бюджет ассигнованиеләре түбәндәге бүлекләр буенча язылды, подразделам, максатчан статьялары (муниципаль программалары һәм непрограммным юнәлеш), төрләре төркемнәре буенча чыгымнарны максатчан статьялары (муниципаль программалары һәм непрограммным юнәлеш), төркемнәре төр чыгымнарны категорияләренә, подразделам классификациясенәң бюджетлар чыгымнары чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- ведомство структурасы бюджеты чыгымнарын җирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына буенча баш распорядителям бюджеты акчалары җирлеге категорияләренә, подразделам һәм максатчан статьялары (муниципаль программалары һәм непрограммным юнәлеш), төркемнәре төр чыгымнары классификациясенәң бюджетлар чыгымнары;

- гомуми күләме бюджет ассигнованиеләре юллана торган ытђњ гавами норматив йөкләмәләренә;

- күләме бюджетара трансфертлар, получаеыых башка бюджетларыннан һәм (яки) бирелә торган башка бюджетларына Россия Федерациясә бюджет системасының чираттагы финанс елында һәм план чорында;

- гомуми күләме шартлы рәвештә утврждаеыых (расланган) чыгымнар беренче ел план чоры күләмендә, ким дигәндә 2,5 проценты чыгымнарның гомуми күләменнән бюджеты (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча каралган исәбеннән бюджетара трансфертлар башка бюджетларыннан Россия Федерациясә бюджет системасының булган максатчан билгеләнеше), икенче ел план чоры күләмдә 5 проценттан да ким булмаган гомуми бюджеты чыгымнарының;

- чыганаклары бюджет кытлыгын финанслау чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- югары чик муниципаль эчке бурычны һәм (яисә) югары чик муниципаль тышкы бурычының 1 гыйнварына киләсе елның өчен, чираттагы финанс елы һәм елдан-ел план чоры күрсәтеп, шул исәптән өске чиге бурычының, муниципаль гарантиям;

- башка күрсәткечләр бюджеты җирлеге билгеләнгән Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәгә таяна.

19 Статъя. Документлар һәм материаллар, представляеыые белән бер үк вакытта проект бюджеты җирлеге

1. Бер үк вакытта карар проекты белән бюджеты турында җирлеге авыл җирлеге Советы тапшырыла:

- төп юнәлешләре бюджет һәм салым сәясәтенәң җирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- яынча социаль-икътисади үсеш нәтижәләре җирлеге узган чорда агымдагы финанс елының һәм көтелгән социаль-икътисадый үсеш нәтижәләре җирлеге агымдагы финанс елы;

социаль-икътисадый үсеш фаразы, чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- фараз төп характеристикаларын (керемнәренәң гомуми күләме, чыгымнарның

гомум күләме, бюджет кытлыгы) консолидациялэнгән бюджетының чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- пояснительная хат проектына бюджеты;
- методикасын (проектлар методикаларын) һәм исәп-хисап бүлү бюджетара трансфертлар;

- югары чик муниципаль эчке бурычны һәм (яисә) югары чик муниципаль тышкы бурычының 1 гыйнварына киләсе елның өчен, чираттагы финанс елы һәм елдан-ел план чоры;

- бәяләү үтәлешен бюджетының агымдагы финанс елы;

- чыганаclarы реестрларын бюджеты керемнәренәң жирлегә;

- башка документлар һәм материалларны билгелэнгән тиешенчә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлегә Нигезләмәгә таяна.

2. Башкарма комитет каравына кертә авыл жирлегә Советы карар проектын бюджеты турында жирлегә " чираттагы финанс елына һәм план чорына дә соңга калмыйча, агымдагы елның 15 ноябрәндә.

20 Статья. Проектын карап тикшерү турында карар бюджеты Советы жирлегә

1. Карар Советы жирлегә бюджеты турында жирлегә кабул ителә регламентында билгелэнгән тәртиптә авыл жирлегә Советы.

2. Кабул ителгән жирлек Советы карар бюджеты турында жирлегә " чираттагы финанс елына һәм план чорына тәүлек эчендә жиберелә авыл жирлегә Башлыгына имзалау һәм халыкка житкерү өчен.

3. Карар бюджеты турында жирлегә булырга тиеш тикшерелде, расланды жирлек Советы, килешү авыл жирлегә Башлыгы һәм обнародовано, чираттагы финанс елы башланганчы.

IV кисәк. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЭШЕ ЖИРЛЕГЕ

21 Статья. Нигезләре бюджеты үтәләше жирлегә

1. Бюджет үтәләше, жирлекнең тәэмин ителә Башкарма комитеты жирлегә.

2. Бюджет тула нигезендә бердәмлек кассалары һәм подведомственности чыгымнар.

22 Статья. Жыелма бюджет роспись һәм кассовый планы

1. Бюджет үтәләше, жирлекнең оештырыла нигезендә тәртибендә жыелма бюджет исемлеген расланган күрсәткечләре, аның туры килергә тиеш карары бюджеты турында жирлегә һәм касса планы.

2. Тәртип тәзү һәм алып бару тәртибендә жыелма бюджет исемлеген билгеләнә Башкарма комитеты нигезендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы.

3. Тәзү һәм алып бару тәртибе касса планын мөмкин бирелгән финанс органы яшел Үзән муниципаль районы нигезендә Килешү.

23 Статья. Бюджет үтәләше, жирлекнең керемнәре буенча

1. Бюджет үтәләше, жирлекнең керемнәре буенча күздә тотат:

теркәү бюджетының бердәм счётына керемнәренә бүлү салымнар, жыемнар һәм башка бюджетына жирлегә распределяемых нормативлар буенча, гамәлдәге агымдагы финанс елында, билгелэнгән Бюджет кодексы, россия ФЕДЕРАЦИЯСЕ Советы карары нигезендә, жирлек бюджеты турында һәм башка законнар, Татарстан Республикасы

финанс елы бюджетара трансфертлар алынган рәвешендәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар булган максатчан билгеләнеше, тиеш, кайтару бюджеты керемәнә, берсе аның алар элек бирелергә дәвамьнда беренче 15 эш көне агьмдагы финанс елы.

5. Карары нигезендә баш администраторы бюджеты акчалары жьрлеге булу турында ихтыяжларын бюджетара трансфертах рәвешендә алынган субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар булган максатчан билгеләнеше түгел кулланылган агьмдагы финанс елында, акча күләмендә түгел, преьышающем калдык күрсәтелгән бюджетара трансфертларны мөмкин кайтарылды чираттагы финанс елында бюджеты керемәнә, аңа алар элегрәк күп балалы гаиләләргә бирелде, финанс ягьннан тәэмьн итү өчен бюджет чыгьмнарьныың тиешле максатларга бирү, күрсәтелгән бюджетара трансфертларны.

Өгәр неиспользованный калдыгьн бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган, субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар булган максатчан билгеләнеше түгел перечислен бюджеты керемәнә жьрлеге, күрсәтелгән акча алынырга тиеш эзләтеп алу бюджеты керемәнә жьрлеге үтәп, гомуми билгеләнгән таләпләрне Россия Федерациясе финанс Министрлыгы тарафьннан.

Бүлек V. ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ, БЮДЖЕТ ХИСАБЫН

Мәкалә 27. Бюджет хисаплылыгьн тәзү

1. Нигезләрә бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы Бюджет кодексы белән билгеләнә РФ.

2. Бюджет исәп-хисапны жьрлеге үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап жьрлеге;
- 2) бюджет үтәлеше балансы жьрлеге;
- 3) финанс нәтижәләрә турындагы хисап, эшчәнлек;
- 4) турында хисап хәрәкәттә акча;
- 5) пояснительную хат калдырган.

3. Бюджет исәп-хисапны жьрлеге тәзелә Башкарма комитеты жьрлеге нигезендә тәртибендә бюджет баш администраторларьныың бюджет акчаларын жьрлеге.

Бюджет исәп-хисапны жьрлек булып тора еллык. Бюджет үтәлеше турында хисап жьрлеге квартал саен була.

Бюджет үтәлеше турында хисап жьрлеге беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда агьмдагы финанс елыныың тарафьннан раслана Башкарма комитеты жьрлеге һәм жьибәрелә авыл жьрлеге Советы һәм Контроль-счетовый органы жьрлеге.

28 Статья. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап жьрлеге

1. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап жьрлеге кадәр аны карау Советьнда жьрлеге кичермәячәк тышкы тикшерү, ул үз эченә внешнею тикшерү бюджет баш администраторларьныың бюджет акчаларын жьрлеге һәм еллык хисапка бәяләмә әзерләү бюджеты үтәлеше турында жьрлек.

2. Еллык хисапка тышкы тикшерү уздыру хисабы гамәлгә ашырыла Контроль-хисап органы жьрлеге.

3. Башкарма комитеты хисап бирә бюджеты үтәлеше турында жьрлек әзерләү өчен бәяләмә, аңа 1 апреленнән дә соңга калмьйча, агьмдагы елныың. Бер үк вакьтта белән еллык акча хисап бюджеты үтәлеше турында тапшырыла карар проектын цїм башка документлар тиешле тәкъдиме жьрлек Советьна белән бер үк вакьтта еллык акча хисап бюджеты үтәлеше турында жьрлек. Әзерлек бәяләмә бюджеты үтәлеше турында еллык хисап жьрлеге башкарыла вакьты түгел, бер айдан артыграк булмаган вакьт эчендә жьибәрәләр. Бәяләмә өчен бюджет үтәлеше турында еллык хисапка

жирлеге тапшырыла Контроль-хисап органы жирлеге Советына жирлеге одновременным юнөлеш Башкарма комитеты.

4. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап жирлеге Советына тапшырыла жирлеге дә соңга калмыйча, агымдагы елның 1 маенда.

5. Карау нәтижәләре буенча, бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны жирлеге авыл жирлеге Советы карар кабул итә раслау йә кире кагу турында карар бюджеты үтөлеше жирлеге.

6. Кире кагылган очракта, жирлек Советы карар бюджеты үтөлеше турында жирлек ул кайта бетерү өчен очрак недоуверного яки неполного отражения мәгълүматлар һәм кабат тапшыру вакыты түгел, бер айдан артыграк булмаган вакыт эчендә жибәрәләр.

7. Советы карары нигезендә, жирлек бюджеты үтөлеше турында жирлеге тарафыннан раслана үтөлеше турында хисап жирлек бюджетының финанс хисап елы өчен күрсәтеп, гомуми күләмен керемнәр, чыгымнар һәм кытлыгын (профицита) бюджет. Аерым приложениями хәл итүгә бюджеты үтөлеше турында жирлек күрсәткечләр раслана:

бюджеты керемнәре буенча кодам классификацияләү бюджетлары керемнәренә;

бюджет чыгымнарының буенча чыгымнарның ведомство структурасы бюджеты;

бюджет чыгымнарының түбәндәге бүлекләр буенча язылды һәм подразделам классификациясенә бюджетлар чыгымнары;

бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча кодам классификацияләү финанслау чыганакалары финанслауны.

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

29 Статья. Органнары баручы муниципаль финанс контроле

1. Тышкы муниципаль финанс контроле булып тора контроль эшчәнлеге Контроль-счетного органы жирлеге.

2. Эчке муниципаль финанс контроле булып тора контроль эшчәнлеге жирлек Башкарма комитеты.

3. Бюджет вәкаләтләре органнары муниципаль финанс контроле нигезендә билгеләнә Бюджет кодексы һәм РФ.

4. Авыл жирлеге советы хокуклы килешү төзергә Советы белән яшел Үзән муниципаль районы тапшыру турында Контроль-хисап палатасы, Зеленодольск муниципаль районы вәкаләтләрен Контроль-счетного органы жирлеге.